

فاصله گیری جمهوری آذربایجان از سیاست ایجاد تعادل/ جایگزینی سیاست تامین منافع با سیاست تعادل

در روزگاری که جمهوری آذربایجان اختلافاتی با قدرت های مهم منطقه ای پیدا کرده است، برقراری روابط مثبت و سازنده با تهران، میتواند نقش حیاتی برای باکو داشته باشد.

آران نیوز به نقل از آناج_ در سال های گذشته باکو همواره اصل "برقراری تعادل" را، مبنای مهم پیشبرد سیاست خارجی خود اعلام و بر اجرای آن تاکید کرده است. بر اساس این اصل، حاکمیت جمهوری آذربایجان اعتقاد دارد با توجه به موقعیت مهمی که این کشور دارد، باید نسبت به برقراری تعادل قدرت و نفوذ کشورهای مهم در قفقاز و به ویژه جمهوری آذربایجان، یک تعادل محسوس و ملموس مشاهده شود.

در عرصه ی جغرافیای بین الملل جمهوری آذربایجان سعی دارد هم امتیاز حضور در بلوک های اقتصادی منطقه ای را از دست ندهد و هم بتواند از توان سرمایه گذاری کشورهای خارجی بهره ی لازم را ببرد.

اما الهام علی اف در ابتدای امسال گفته بود که باکو دیگر سیاست تعادل را دنبال نخواهد کرد، بلکه به دنبال سیاستی خواهد بود که بتواند منافعی را بهتر از قبل، تامین کند. در تاریخ ۳۰ نوامبر امسال خط لوله انتقال گاز طبیعی ترانس آناتولی (تاناپ) به عنوان بخش مهمی از کریدور گاز جنوبی به اروپا پیوند خورد و متصل گردید. تاناپ به همراه خط لوله نفت باکو & تفلیس & جیهان از زیر ساخت های مهمی است که باعث می شود تا جمهوری آذربایجان بتواند نقش جدی در سیاست های انرژی ایفا کند. بنظر می رسد در حال حاضر سیاست خارجی جمهوری آذربایجان بر این مدار است که خطرات هم زمان روسیه و اروپا را کاهش و مدیریت کند و از روش های سنتی که برای تامین منافع خود استفاده می کرد فاصله گرفته است.

جمهوری آذربایجان در چند ماه گذشته به دلایل مختلف، اختلافاتی با روس ها پیدا کرده و به نوعی باعث سرخوردگی این کشور در رقابت با ایروان در ارتباط گیری با مسکو شده است.

روسیه برای تطمیع باکو در سفر مهربان علی اوا به مسکو در تاریخ 29 آبان، سنگ تمام گذاشته بود. از مصاحبه ی مفصل با خبرنگاری دولتی روسیه (تاس) تا اهدای نشان دولتی به وی توسط پوتین. برخی از کارشناسان در آن زمان رفتار روس ها با مهربان علی اوا را نشانه ی تمایل مسکو به ادامه ی راه جمهوری آذربایجان با وی توصیف کرده و معتقد بودند روس ها دیگر برای ابقای قدرت الهام علی اف، رضایت نخواهند داد اما با سفر وزیر خارجه ی روسیه به ایروان مشخص شد موضوع مهربانی روسیه در مسکو با مهربان علی اوا، دلیل دیگری داشته است. در واقع روسیه پیش از اعلام موضع خلاف انتظار باکو در موضوع قره باغ، سعی کرده بود تا خود را نزدیک به باکو نشان دهد تا حساسیت کمتری در باکو نسبت به سیاست های روسیه ایجاد شود.

لاوروف در سفر به ایروان در تاریخ 11 آذر، ارمانه ی ساکن قره باغ اشغالی را "مردم قره باغ" توصیف کرد و خواستار حضور آنها در نشست های حل موضوع قره باغ شد. هرچند یکی از دلایل اعلام این مساله، ایجاد افتراق بین ایروان و قره باغی ها بود اما، موضوع بطورکلی به مذاق آذری ها خوش نیامد و حاکمیت جمهوری آذربایجان به نوعی احساس کرد در موضوع قره باغ، تنها مانده است.

بنظر می رسد باکو که در شرایط فعلی ارتباط چندان مناسبی با اتحادیه اروپا و آمریکا هم ندارد و مدام از طریق مجامع حقوق بشری متهم به نقض حقوق زندانیان سیاسی و دینداران می شود، در تلاش است تا بیش از پیش از حمایت و همراهی کشورهای منطقه ای، برخوردار شود.

ترکیه کشوری است که همواره در موضوعات مختلف در کنار جمهوری آذربایجان بوده و این همراهی دو طرفه می باشد. روسیه هم فعلا در موضوعات مختلف به ویژه قره باغ، بر خلاف میل باکو رفتار کرده است و در این میان، جمهوری اسلامی ایران، بهترین گزینه برای بالابردن وزن سیاسی جمهوری آذربایجان به حساب می آید.

افزایش سطح مناسبت مثبت و سازنده بین تهران و باکو، بدون شک می تواند نقش مهمی در حل برخی موضوعات و گره های کور منطقه داشته باشد. شاید به همین دلیل است که برخی از رسانه های غربی، همواره در تلاش هستند تا از اختلافات بین ایران و جمهوری آذربایجان صحبت کنند.